

Datum: 2 juni 2026	Initialen auteur:	Bereikbaar: 14 0162
Status: Openbaar	Team: Buiten Projecten	

Onderwerp:

Aanpassen werkgebied voorbereidingsbesluit voorbeschermingsregels ten aanzien van 'energie assets'

Geraadpleegde teams:

Buiten Beleid, Buiten Projecten en Control
akkoord

Portefeuillehouder

Van der Zanden

Geheimhouding op	Titel	Grondslag WOO	Tot wanneer

Datum: 2 juni 2026

Openbaar

Zaaknummer: 1097599**Waar gaat het over:**

Aanpassen werkingsgebied voorbereidingsbesluit voorbeschermingsregels ten aanzien van 'energie assets'

Waar moet ik 'ja' tegen zeggen? (voorstel)

1. Het Energiepark A59 en het Zonnepark Dorst uit te zonderen van het werkingsgebied van het 'Vorbereidingsbesluit energie assets gemeente Oosterhout (2026)', door bijgevoegd besluit tot wijziging van het voorbereidingsbesluit vast te stellen (bijlage 1).
2. De raad te informeren met bijgevoegde raadsinformatiebrief (bijlage 2).

Waar komt deze vraag vandaan? (aanleiding)

Op 3 februari 2026 heeft het college op grond van artikel 4.14 van de Omgevingswet een voorbereidingsbesluit genomen met voorbeschermingsregels ten aanzien van energie asset, om te voorkomen dat binnen het werkingsgebied van het voorbereidingsbesluit ontwikkelingen plaatsvinden die niet passen binnen de regels die opgenomen worden in de beoogde toekomstige wijziging van het omgevingsplan.

We werken hiervoor aan een gemeentelijke Energievisie. Daarin brengen we in beeld welke energieassets nodig en gewenst zijn, en daar opvolgend een afwegingskader energie assets. Tot deze visie en bijbehorend afwegingskader gereed zijn, willen we voorkomen dat (grootschalige) energie-assets binnen de gemeente gerealiseerd worden, om wildgroei te voorkomen.

De reeds vergunde windmolens en zonnepark (bij A59) moeten worden aangesloten op het elektriciteitsnetwerk van Enexis. Hiervoor is het bouwen van een inkoopstation nodig. Het inkoopstation is essentieel omdat anders geen duurzame opgewekte energie aan het net kan worden geleverd. Deze voorzieningen waren onderdeel van de eerdere twee afzonderlijke vergunningen maar omdat er meerdere kleine inkoopstations van 15m² waren voorzien, waren deze vergunningsvrij. De netbeheerder heeft echter geëist dat vanwege de netcongestie er één gezamenlijk inkoopstation gebouwd moet worden voor de twee afzonderlijke voorzieningen. Het inkoopstation dat nu voorzien is, wordt daardoor 35m² en gaat functioneren voor zowel de windmolens als het zonnepark. Dit past dus niet in de onherroepelijke vergunningen. Een dergelijke voorziening past ook niet in het omgevingsplan. Daarom is er voor het inkoopstation alsnog een aparte bopa¹ procedure nodig om deze te vergunnen en te kunnen bouwen.

Het bouwen van een inkoopstation is in strijd met het recent door het college vastgestelde voorbereidingsbesluit met voorbeschermingsregels ten aanzien van 'energie assets'.

Wat willen we bereiken? (gewenst effect)

Het werkingsgebied van 'Vorbereidingsbesluit energie assets gemeente Oosterhout (2026)' aanpassen zodat de Energieparken dezelfde uitzonderingsstatus krijgen als Everdenberg-Oost.

¹ Omdat er sprake is van een nutsvoorziening met die niet hoger is dan 5m en niet groter dan 50m², is er geen sprake van adviesrecht van de raad (bevoegdheid college, gemandateerd aan VVTH).

Waarom zou ik 'ja' zeggen? (argumenten)

1. Zo wordt voorkomen dat de voorbereidingsbescherming meer beperkingen inhoudt dan nodig is. De Energieparken passen in het duurzaamheidsbeleid (Toekomstvisie 2030, Omgevingsvisie en Routekaart energietransitie 2019-2022) dat door de gemeenteraad is vastgesteld en waar het college uitvoering aan geeft. Deze dragen daarnaast bij aan de regionale afspraken die zijn vastgesteld in de RES 1.0.

Daar komt bij dat voor de Energieparken al onherroepelijke vergunningen zijn verleend: voor het bouwen van twee windmolens in Oranjepolder, het zonnepark in Oranjepolder en het zonnepark in Dorst. Het voorbereidingsbesluit verhindert de daadwerkelijk ingebruikneming van de het energiepark A59. Daarmee houdt het voorbereidingsbesluit meer beperkingen in dan nodig.

2. De uitzondering Energieparken is gelijk aan Everdenberg-Oost

Daarnaast is gezien de historie van het Energiepark A59 met alle bijbehorende besluiten en visiedocumenten, het evident dat het voorbereidingsbesluit niet hierop zou moeten toezien en dat dit een omissie is. Zie ook de motivering van het voorbereidingsbesluit: voorkomen van ongewenste vestiging van regionale energie-assets op minder gewenste locaties. Wat hier gaat gebeuren is (gezien de besluiten en visies, voorafgaand aan) gewenst en daarmee gelijk te stellen met Everdenberg-Oost.

3. Zonder inkoopstation kunnen de windmolens en het zonnepark niet in bedrijf worden genomen;

De Energievisie wordt op zijn vroegst in februari 2027 voorgelegd aan de gemeenteraad. De vergunningsprocedure starten na vaststelling van de energievisie levert veel vertraging op voor de bouw van de windmolens. De werkzaamheden voor het bouwen van de windmolens zijn begin april gestart zodat de windmolens getest kunnen worden vanaf januari 2027 en in bedrijf kunnen in mei 2027, hiervoor is een werkend inkoopstations noodzakelijk.

Daarnaast is de planning van Eneco een aaneenschakeling van uitvoeringswerkzaamheden. Het inkoopstation is een belangrijke schakel, die niet later gebouwd kan worden in het proces zonder financiële consequenties voor Eneco. Daarnaast heeft de vertraging van de uitvoering van het inkoopstation ook consequenties voor de planning van Enexis, wat mogelijk tot nog meer vertraging leidt voor de uitvoering van het inkoopstation.

4. Het was bekend dat er een bopa procedure opgestart moest worden voor het inkoopstation

In bestuurlijk overleg op 27 november 2025 heeft Eneco aangegeven een vergunning te willen aanvragen voor het inkoopstation en de gemeente Oosterhout om medewerking gevraagd. We zijn reeds jaren in nauw overleg met Eneco Wind en Eneco Solar om beide vergunningen door de procedure te loodsen. Deze vergunningen zijn vorig jaar met een uitspraak van de Raad van State onherroepelijk geworden, waarbij alle bezwaren terzijde zijn gelegd. Tijdens dit overleg is van de zijde van de gemeente niet gezegd dat een voorbereidingsbesluit zou worden voorbereid, dat de bouw van een inkoopstation zou kunnen vertragen. De kans bestaat dat Eneco de gemeente verwijt dat de gemeente hiermee onzorgvuldig heeft gehandeld. Eneco wind had niet de verwachting dat de bouw van een relatief klein bouwsel binnen de ontwikkeling van enkele hectaren zou worden opgehouden door een voorbereidingsbesluit dat genomen is om te voorkomen dat met name grootschalige batterijen gebouwd kunnen worden. Eneco wind is op dit moment grote investeringen aan het doen om te kunnen bouwen.

2.1 De raad informeren over een belangrijke ontwikkeling

We stellen voor de raad te informeren met de bijgevoegde raadsinformatiebrief (bijlage 2). Het besluit heeft immers, hoewel tijdelijk van aard, stevige (ruimtelijke) consequenties. Het is goed dat de raad hiervan op de hoogte is.

Wat zijn de nadelen, beperkingen en risico's? (kanttekeningen)

1.1. Er zijn initiatieven bekend die zich benadeeld achten door de aanpassing van het werkingsgebied

Er zijn twee initiatieven voor systeembatterijen op bedrijventerrein Weststad respectievelijk Statendam (beide 200MW vermogen) bij de gemeente bekend. Een eerste vergunning voor het batterijpark op Weststad is inmiddels verleend, omdat deze past binnen de regels van het omgevingsplan. Voor een soortgelijk tweede batterijpark op bedrijventerrein Statendam is het principeverzoek ook beoordeeld als passend binnen het omgevingsplan. De initiatiefnemer was bezig met voorbereiden van de vergunningaanvraag voor het voorbeschermingsbesluit door het college was genomen. Er wordt geen verdere medewerking verleend aan dit initiatief op basis van het voorbeschermingsbesluit. Echter zijn de situaties van de Energieparken met onherroepelijke vergunningen niet vergelijkbaar met de initiatieven voor systeembatterijen.

1.2. Risico op nadeelcompensatie door voorbeschermingsregels verandert niet door deze aanpassing in het werkingsgebied en is zeer beperkt

Aan het initiatief voor het tweede batterijpark op Statendam wordt door het inwerking treden van het voorbeschermingsbesluit tijdelijk niet meegewerkt. De initiatiefnemer zal zich mogelijk benadeeld achten ten opzichte van dit besluit tot aanpassing werkingsgebied.

Het maken van een extra uitzondering in de voorbeschermingsregels leidt volgens AKD niet tot een extra aansprakelijkheidsrisico. Het zorgt er immers voor dat de eigenaren van de Energieparken A59 als Zonnepark Dorst bepaalde ontwikkelingen nog kunnen realiseren en dus überhaupt geen schade lijden door een voorbereidingsbesluit.

Verder verwacht AKD niet dat andere grondeigenaren bij de rechter met succes kunnen stellen dat de gemeente het gelijkheidsbeginsel schendt door wel voor de Energieparken A59 en Zonnepark Dorst een uitzondering op te nemen in het voorbereidingsbesluit, maar niet voor andere locaties. Daaraan ligt namelijk een bepaalde argumentatie ten grondslag, waardoor er een rechtvaardiging is voor het gemaakte onderscheid.

Wat mag het kosten en waar gaan we het van betalen? (financiën)

Er zijn geen kosten mee gemoeid.

Wat, waar en hoe communiceren we over het initiatief? (communicatie)

Indien het besluit is genomen wordt dit op reguliere wijze gepubliceerd en gecommuniceerd. En we versturen de brief aan de raad.

Wat zijn de praktische gevolgen na akkoord? (vervolg)

De energieparken worden toegevoegd als uitzondering van het werkingsgebied van de voorbeschermingsregels in deze gebieden kan medewerking worden verleend aan het realiseren van energie-assets die ten diensten staan van de vergunde energieparken.

Waar vind ik meer informatie? (bijlage)

Bijlage 1: Voorbereidingsbesluit energie assets gemeente Oosterhout (2026)

Bijlage 2: Raadsinformatiebrief